

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

1. De geproefde wijnen:

- Grgich Hills Estate Fumé Blanc 2015
- Field Recordings Chenin Blanc 2017
- Field Recordings Spanish Springs Chardonnay 2015
- Sans Liege Wines Call to arms 2017
- Sans Liege Wines Groundwork Viognier 2017
- The Folk Machine Santa Lucia Highlands Dry Riesling 2015

2. Noot van de wijnmeester:

Nadat we de voorbije maanden heel wat nieuwe kennis en inzichten hebben opgedaan van toch wel eerder onbekende wijngebieden, trekken we deze avond naar Californië, het belangrijkste en best bekende wijngebied van de Verenigde Staten. Sinds de jaren '60 is de wijnbouw er een enorme opmars begonnen. Vandaag is Californië goed voor ongeveer 90% van de wijnproductie in de USA.

Internationaal was 1976 een belangrijk jaar voor de Californische wijnbouw. Op een professionele blindproeverij, waarvan de jury uitsluitend bestond uit Franse wijnexperten waaronder Aubert de Villain (directeur van het Domaine de la Romanée-Conti), versloegen enkele 'onbekende' Californische wijnen Franse tophuizen waaronder Batard-Montrachet, Mouton-Rotschild of Haut-Brion. Men verwijst naar deze proeverij vaak als 'The judgement of Paris'.

De proeverij op 24 mei 1976 was het initiatief van een Engelsman, Steven Spurrier, die in Parijs een wijnwinkel en wijnschool (L'academie du vin) had. Net zoals wij was hij overtuigd dat de wijn moest overtuigen eerder dan het etiket en precies daarom leek het hem een fijn idee om deze proeverij te organiseren.

Het leek op het eerste zicht een unfaire vergelijking: Frankrijk met zijn reputatie van wereldwijnen tegenover het quasi onbekende Californië waarbij nog maar weinig mensen van Napa Valley hadden gehoord. Maar het voor onmogelijk geachte, gebeurde ... Californië behaalde er de eerste plaats in zowel de rode als de witte wijnen en dat gaf nadien heel wat commotie in de Franse en buitenlandse pers. Er is zelfs een film over gemaakt: Bottle Shock.

Kunnen we na jaren wereldsucces nog wel spreken van een ontdekkingsreis zoals we onder het thema "in het spoor van Columbus" betrachten? Precies die gedachte zette er mij toe aan om de inhoud van deze proefavond te herbekijken. Iedereen kent Chardonnay uit Californië. In elke wijnzaak of grootwarenhuis is er een veelvoud aan Californische Chardonnay te vinden ...

En dus besloot ik het voor mijzelf wat moeilijker te maken en eerder op zoek te gaan naar de andere gereputeerde witte druiven uit Frankrijk. Kunnen de Sauvignon Blanc, Chenin Blanc, Riesling, Viognier of Grenache Blanc overtuigen zoals de Chardonnay dat heeft gedaan? Misschien leuk om in gedachte te vergelijken met de wijnen aan het begin van ons proefseizoen uit Washington State ...?

Op het menu voor de liefhebbers "piepkuiken met estragonsaus" en kroketjes. Het wordt een leuke zoektocht naar de beste combinatie waarbij het fijne piepkuiken en de estragonsaus of de kroketjes andere texturen en dus andere combinatiemogelijkheden bieden ...

Gentil

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

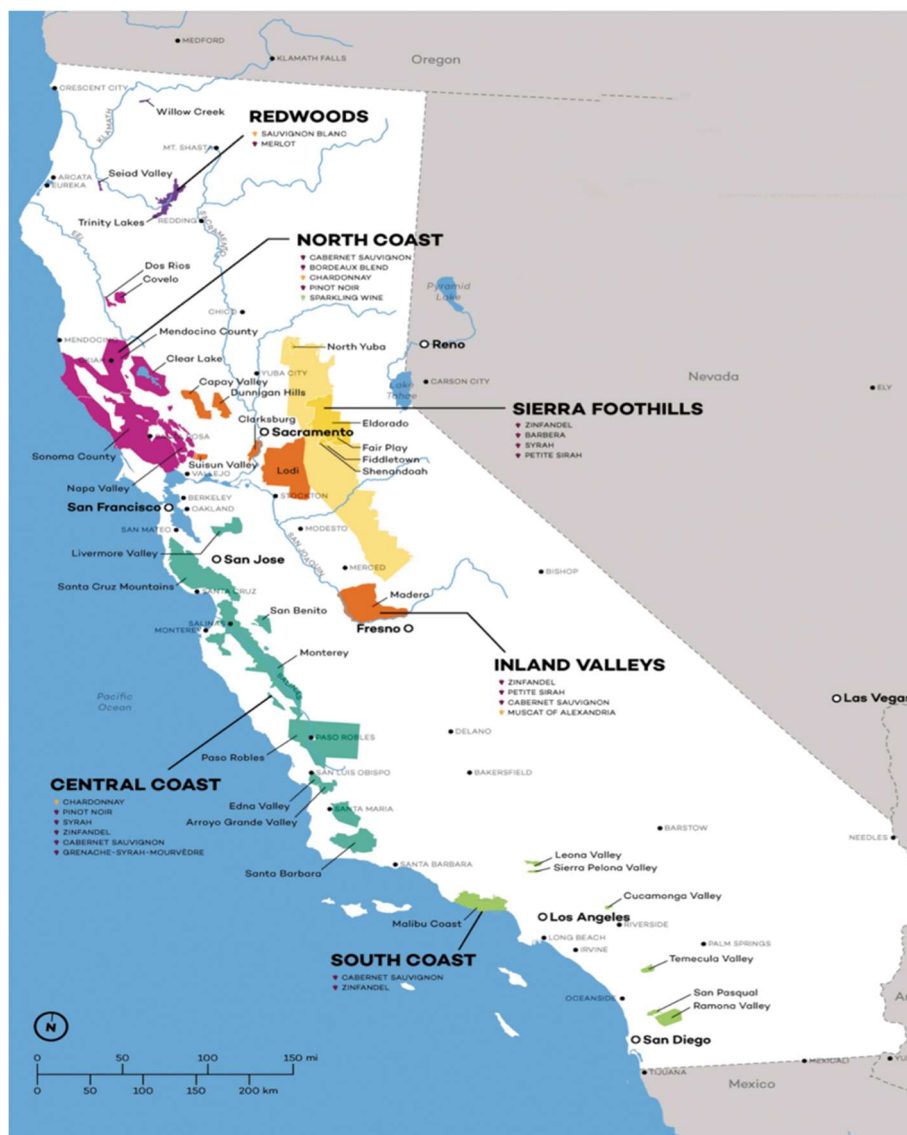
Proefavond 20/4/2023

3. Een korte introductie van Californië als wijngebied:

Californië, het land van zon, surfen, filmsterren, technologische innovatie (Silicon Valley) ... en wijn! Californië is de belangrijkste wijnproducent van de Verenigde Staten. Niet alle druiven die er worden verbouwd zijn voor de wijnbouw, men teelt er ook tafeldruiven en druiven voor de productie van rozijnen.

Californië is een zeer verscheiden wijngebied. De wijngaarden zijn er verspreid over meer dan 1.300 km waarbij sommige wijngaarden in Central Valley kreunen onder de zon en anderen genieten tegelijkertijd van de koelte die de 'fog', de mist, vanuit San Francisco Bay meebrengt over de wijngaarden. Ook de ondergrond is zeer divers. Kortom de basis voor een zeer verscheiden en interessant wijnaanbod.

Napa Valley en Sonoma County zijn jullie wellicht al bekend. Californië heeft echter ruim 100 appellaties verspreid over 5 regio's:

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

- In het noorden, boven San Francisco is de regio **North Coast** met Mendocino (schuimwijn en wit op basis van Riesling bv.), Napa Valley (het Bordeaux van Californië, hier startte alles), Sonoma County (prachtige Zinfandel) en Carneros (de Bourgogne van Californië) als enkele bekende appellaties. De North Coast is eigenlijk de kleinste wijnstreek van Californië.
- In het midden (onder San Francisco) is de **Central Coast** met Monterey en Paso Robles als opkomende appellaties. Eveneens zeer gevarieerde wijnregio, wat minder gekend dan de Noordelijke burens, maar daarom niet minder lekker. Het klimaat is hier wisselvallig en natter dan in de rest van de staat, waardoor wat koudere klimaatdruiven zoals de chardonnay hier goed gedijen.
- Eveneens in het midden maar meer inlands hebben we **Inland Valleys**, met Lodi als Zinfandel sterhouder.
- Verder in het oosten de **Sierra Foothills**, oorspronkelijk de “gold rush” region, maar er staan ook de oudste Zinfandel wijngaarden. De enorm vruchtbare bodem wordt niet alleen ingezet voor de wijnbouw, maar ook voor veel landbouw (bijvoorbeeld amandel en abrikozen).
- In het zuiden, onder Los Angeles, is er de **South Coast** met Temecula Valley, eveneens een wat minder bekende regio. Het zonnige zuiden, met veel ruimte, uitgestrekte wijngaarden en hier en daar een loslopende beroemdheid 🍷 Tussen Los Angeles en San Diego is het hele jaar door zon, in tegenstelling tot de drie noordelijkere wijnstreken. Druiven kunnen hier dus langer doorrijpen. Daarnaast trekt het veel toerisme, waarop de wijngaarden zich zijn gaan aanpassen. Een wijngaard in deze omgeving is ook vaak een hotel, restaurant of zelfs een spa.

In de Verenigde Staten zijn de AVA (American Viticultural Area) de herkomstbenamingen of appellaties zoals we die in Europa kennen. Een American Viticultural Area (AVA) is m.a.w. een geografisch gedefinieerde wijnproducerende regio in de Verenigde Staten zoals die aangeduid wordt door het Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau (TTB), een onderdeel van het Amerikaanse ministerie van Financiën. Het TTB duidt AVA's aan op aanvraag van wijnhuizen of andere betrokkenen.

In tegenstelling tot Europese beschermde oorsprongsbenamingen, zoals de Franse AOC's, heeft een American Viticultural Area alleen betrekking op de plaats waar ten minste 85% van de druiven geteeld moet worden. Wordt een ‘single vineyard’ vermeld dan moet 95% van de druiven ook van die wijngaard komen. Wat het jaartal betreft, vereist de AVA dat 95% van de druiven/wijn van het vermelde jaar is. Er gelden geen andere criteria om het label van de wijnregio op de fles te mogen zetten.

Om alles in perspectief te plaatsen: de Verenigde Staten heeft in totaal 239 AVA's, waarvan er 138 in Californië liggen. Californië blijft verantwoordelijk voor ongeveer 90% van de globale Amerikaanse wijnproductie. Meer dan 20 miljoen mensen bezoeken jaarlijks de Californische wijnregio's.

Napa Valley is één van de meest gekende gebieden in Californië maar toch is het maar verantwoordelijk voor 4% van de globale Californische wijnopbrengst.

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

5. Een korte introductie over de wijngeschiedenis:

De wijnbouw in Californië kent zijn oorsprong bij Spaanse wijnboeren die in de 18de eeuw begonnen zijn met het aanplanten van druivenranken. Met de aanplanting van Franse druiven in de eerste helft van de 19e eeuw begon de wijnhandel te groeien.

Toen er halverwege de eeuw goud gevonden werd in de buurt van San Francisco begon de toen nog minuscule stad buitenproportioneel te groeien. Er kwamen mensen uit het hele land met geld naar de stad om te profiteren van de snel toenemende welvaart. Dit ging gepaard met een enorme stijging in de vraag naar wijn. Het aanbod was er nog niet, maar de vraag stimuleerde een grote toename in wijnbouw rondom San Francisco. In deze omgeving zien we vandaag de dag nog steeds de meeste wijngaarden.

Een tweede belangrijk element was de verspreiding van de druifluis (Phylloxera). Hoewel de druifluisplaag haar oorsprong kende in de Verenigde Staten, was het een belangrijke hefboom voor de wijnbouw in Amerika in het algemeen en in Californië. Doordat de druifluisplaag al een tijdje speelde waren de Amerikaanse druivenranken enigszins immuun geworden voor dit lelijke beestje dat zich nestelt in de wortels van een wijnrank. Druifluis is misleidend want dit minuscule beestje zit op de wortelstokken. Hij bijt kleine wondjes in de stok waardoor de wortelstok sap verliest en geen meer water en mineralen meer kan opnemen. Via de wondjes dringen schimmels en andere infectieziekten binnen en sterft de plant.

Toen de plaag door de mens werd meegebracht met enkele wijnstokken naar Engeland. Het beestje plant zich zo snel voort dat het probleem zich als een olievlek verspreidde over grote delen van de Europese wijngaarden. De impact was enorm en door druivenranken naar de VS te exporteren probeerde men het hoofd boven water te houden. In deze periode van Europese wijn crisis floreerde de Amerikaanse wijnhandel met Californië op kop des te meer. Toen bleek dat de Amerikaanse druivenranken resistent waren, is men ook in Europa massaal begonnen met het enten van Europese druivenrassen op Amerikaanse wortelstokken.

De geschiedenis is niet enkel rooskleurig. De grote crash van de Californische wijnproductie kwam er met de Eerste Wereldoorlog. Het produceren, verkopen en transporteren van alcoholische dranken werd, in het hele land, volledig verboden. Dit werd doorgezet na de oorlog, het werd opgenomen in de grondwet en er werd een ruim decennium geen alcoholindustrie toegestaan in het land. Deze wetswijziging werd pas in 1933 hersteld. Het duurde een halve eeuw voor al het verlies van deze periode hersteld was.

In de periode van drooglegging was de industrie illegaal, de consumptie niet. Dit had als gevolg dat veel mensen een eigen kleine wijngaard aangelegd hadden. Dit kwam de kwaliteit van de wijnen in de VS niet ten goede. Toen wijnboeren hun handel weer gingen opbouwen halverwege de eeuw, was het een uitdaging om de kwaliteit van de Californische wijnen weer flink op te krikken. Wijnboeren kregen de kans om opnieuw te beginnen, en gingen ambitieus aan de slag om sterk terug te komen.

Enkele wijndomeinen slaagden er in om op wereldvlak faam te verwerven en events als de zogenaamde Judgement of Paris hebben er in hoge mate toe bijgedragen dat we vandaag Californië als absolute wereldspeler kennen. Een wijng gebied waar ook heel wat 'boutique wineries' vandaag actief zijn, niet gericht op volume maar op kwaliteit.

4. Bespreking van de druiven

Ik heb er voor gekozen om ook deze avond verschillende witte druiven de revue te laten passeren. Ik geef hierna voor de volledigheid een korte beschrijving. Sommige informatie is jullie zeker al bekend 😊.

- **Riesling**

Riesling is één van mijn lievelingsdruiven, de Koningin der druiven, door sommigen uitermate geliefd en door anderen verguisd ...

De Riesling heeft kleine druifjes met dikke schil in de vorm van kleine compacte trossen met korte bloemsteel, groen tot goud gekleurd, met bruine vlekjes afhankelijk van de rijpheid. Het is een langzaam rijpend ras dat gekenmerkt wordt door een fruitig zuur.

De druif biedt bijzonder goede weerstand aan extreem lage temperaturen, evolueert optimaal in een wat koelere zone waar het langzaam rijpen het aromatische karakter benadrukt. Het is bijvoorbeeld de enige druif die in het unieke, koele klimaat van de Moezel en de noordelijke Rijnstreek gedijt. Deze streken kunnen derhalve ook de langste Rieslingtraditie voorleggen.

De Riesling is sterk verbonden met Duitsland. De aanplant is er ongeveer 20% van de totale mondiale aanplant wat ruim 21.000 ha betekent en de aanplant groeit steeds verder.

Riesling verkiest een goed gedraineerde lichte bodem en neemt de karakteristieken van het terroir op. Zo zal een leisteen bodem een rokerig smaakje geven, andere bodems zullen vooral mineraal, staal, teer, aards, bloemig of iets gekruid smaken.

Het aanbod van Riesling is zeer verscheiden. Een Riesling leent zich omwille van zijn natuurlijk zuurgehalte tot verschillende vinificatietechnieken en kan dus zowel als schuimwijn of stille droge wijn of stille zoete wijn in je glas belanden.

Een goede Riesling heeft een fijne, elegante neus met subtiele fruitaroma's (citroen, grapefruit, perzik, peer), witte bloemen en soms ook venkel en zoethout. Bij Rieslings van leisteenbodems spreekt men vooral van een minerale toets. Sommige wijnen ruiken naar vuursteen, rijpere wijnen hebben vaak een interessante 'petroleum' toets.

- **Sauvignon Blanc**

De Sauvignon Blanc druif is zonder discussie één van de beroemdste druiven, die men eigenlijk in alle wijnstreken kan terugvinden. Soms wordt de druif ook de Fumé Blanc genoemd, zoals bijvoorbeeld in Californië.

Het is een Atlantisch druivenras dat oorspronkelijk uit West-Frankrijk komt. Niemand weet evenwel met zekerheid of het origineel aan de oevers van de Loire stond aangeplant of aan die van de Garonne.

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

Wereldwijd gezien is Sauvignon Blanc een topcultivar die men vooral tegenkomt in niet te warme streken. De mooiste resultaten van de Sauvignon worden gehaald in de Loire (Sancerre, Pouilly-Fumé en Touraine) en in de Bordeaux (Graves, Sauternes). Buiten Frankrijk komt vooral Nieuw-Zeeland met topproducten te voorschijn. Het beste klimaat voor sauvignon is zonder twijfel een klimaat dat een trage rijping toelaat.

Sauvignon Blanc is een heel krachtig druivenras, dat de neiging heeft tot een overmatige vegetatie. De kracht moet dus onder controle gehouden worden door de druif aan te planten in weinig of middelmatig vruchtbare terroirs, door gebruik te maken van minder productieve onderstokken en door aangepast te snoeien, wat vaak heel ingrijpend moet gebeuren de eerste jaren, anders ontstaan bij de oogst groene druiven die slechte wijnen opleveren.

Sauvignon Blanc is het druivenras bij uitstek dat van een kalkbodem houdt. Harde kalk, mergel of losser maritiem sedimentair gesteente doet het zeker even goed. De kwaliteit van Sauvignon Blanc is gelinkt aan het terroir; de expressie gaat meer kruidig en floraal zijn op kiezelachtige terrassen en meer krachtig en rechtlijnig op diepere mergelondergronden.

Sauvignon blanc staat voor witte wijnen die heel elegant, levendig, evenwichtig en karakteristiek zijn, wijnen die jong moeten gedronken worden. De Sauvignon Blanc geeft meestal een lichte kleur met een lichte groene schijn.

De karakteristieke aroma's van sauvignon, die heel sterk in de wijn aanwezig zijn de eerste jaren, zijn sterk gelinkt aan de wijnstok en aan het terroir. Typische aroma's zijn gras, pompelmoes, limoen en vooral ook vlierbloesem. Altijd voldoende aciditeit, soms zelfs iets agressief.

- Chardonnay

Over de oorsprong van de druif is er veel onzekerheid maar het lijkt desalniettemin wel vast te staan dat de Bourgogne de bakermat is. In documenten van 1831 van de Statistique de la Vigne de la Côte d'Or worden 3 Chardonnay-wijngaarden vermeld: Meursault, Chassagne-Montrachet en Puligny-Montrachet. Op dat ogenblik waren de wijnen in de Bourgogne hoofdzakelijk rode wijnen. Slechts een klein deeltje was witte wijn en het was de Chardonnay die de beste kwaliteit leverde ...

De Chardonnay is een echte werelddruif die zowel in de klassieke als in de nieuwe wereld haar plaats krijgt. De druif heeft dan ook een zeer hoog aanpassingsvermogen aan bodem en klimaat. De Chardonnay is een krachtige groeier en vlot rijpende druif. Dankzij het vroege rijpen van de druif is ze perfect geschikt om te worden aangeplant in koelere streken.

Men mag de oppervlakte grond die wereldwijd bebouwd is met de Chardonnay-druif schatten op meer dan 140.000 ha. Naargelang de bodemstructuur en het klimaat krijgen we verschillende wijnstijlen van levendiger met meer zuren in het noorden of ronder en voller van smaak in het zuiden. De bodem en het klimaat bepalen mee de geschiktheid van de wijn voor houtrijping.

De Chardonnay is ook een veelzijdige druif die perfect past om kwaliteitsvolle wijnen te maken, zowel droge witte wijnen, mousserende wijnen en zelfs enkele zoete wijnen.

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

Terroirs die best bij Chardonnay passen zijn middelmatig vruchtbare ondergronden met veel kalk of rijk aan mergel met losse kalkafzettingen. Op dunne bodemstructuren met veel kalk heeft Chardonnay meestal een eerder streng karakter, meer metaalachtig zelfs. Diepere bodemstructuren geven Chardonnay dan weer een ronder, rijker en vlotter karakter. Chardonnay houdt niet van extreme droogte en dus moet men in warmere (mediterrane) gebieden kiezen voor een ondergrond die het vocht goed bijhoudt.

De aroma's van Chardonnay variëren naargelang het productiegebied. Meer floraal en mineraal in het noorden en fruitiger in het zuiden heeft dit druivenras de gave om het terroir waarop het groeit weer te geven. De kleur varieert van licht groengeel (voor de mineraal gevinifieerde en niet-houtgelagerde wijnen) tot goudgeel (voor de vollere en op eiken vaten gerijpte wijnen). Deze laatste zijn de meest klassieke wijnen.

- **Chenin Blanc**

De Chenin Blanc is een zeer aromatische druivensoort met een goede, natuurlijke zuur balans. De Chenin Blanc komt oorspronkelijk van de oevers van de Loire in Centraal-Frankrijk, uit de regio van Angers. Ik koos vanavond specifiek voor Vouvray

De aangeplante oppervlakte in Frankrijk is sedert 1979 redelijk stabiel, met om en bij de 10.000 hectare. De grootste aanplant bevindt zich vandaag in Zuid-Afrika (waar de druif bekend staat als Steen) en waar er steeds betere droge wijnen worden gemaakt van deze druif. Ook in Californië is de druif ondertussen goed ingeburgerd.

Chenin Blanc is net zoals Chardonnay een krachtig druivenras en tegelijk ook een vruchtbaar ras als hij op een rijke bodem staat aangeplant. De kwaliteit van Chenin Blanc hangt af van de bodem waarop de druif staat aangeplant. Op zand resulteert het in lichte en charmante wijnen die jong moeten gedronken worden. Klei en klei-kalkachtige bodems geven vollere en meer intense wijnen met veel volume, terwijl kalkbodems voor wijnen zorgen met veel mineralen en meer zuren.

De Chenin Blanc, die soms ook de Pineau de la Loire wordt genoemd (maar opgelet helemaal geen verwantschap met de Pinot-druiven), is één van de meest veelzijdige druiven die zowel kan worden gebruikt voor droge witte wijnen, sprankelende wijnen of dessertwijnen.

Zijn potentiële zuren zijn altijd hoog, waarbij de wijnen steeds elegant en meestal heel levendig zijn. Chenin Blanc kan meestal ook perfect verouderen, wat voornamelijk te danken is aan zijn hoge zuren.

Chenin is gereputeerd voor zijn minerale tonen van kalk en vuursteen. Wat ook de stijl van de wijn is, een goed gemaakte Chenin Blanc heeft altijd een zeker floraal en honingachtig karakter met duidelijk aanwezige zuren. In het glas krijgen we een eerder strogele kleur.

Meer algemeen biedt Chenin Blanc aroma's van peer en rijpe kweeper in zijn jeugd, bijgestaan door toetsen van acacia-honing, gekonfijt fruit en citroen. Soms vinden we er ook

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

kruidige toetsen van gember of lindebloesem in terug. De typische aroma's zijn honing, meloen, gras, hooi, vanille en soms ook zoethout.

- **Viognier**

Viognier is een witte druivensoort die vooral in de Franse Rhônevallei wordt aangeplant. Op de steile en beroemde wijngaarden van Condrieu is het de enige toegelaten druif. Wijn die van de Viognier wordt gemaakt is gekenmerkt door zijn boeket van zacht fruit en bloemen, laag zuurgehalte, kracht en hij is vrijwel altijd droog. Doorgaans wordt deze wijn jong gedronken.

Ook elders wordt deze druif met succes aangeplant. In de Ardèche, maar ook in de Languedoc-Roussillon wint zij aan populariteit. In Zwitserland maar ook buiten Europa in Australië, Californië, Canada, Chili en Nieuw-Zeeland gedijt de druif goed. In Italië en Japan komt men haar in mindere mate ook tegen.

Viognier is een lastig te telen ras dat pareltjes van wijn kan opleveren. Viognier houdt van droge en arme granietbodems en is resistent tegen droogte. De productie per hectare is uitzonderlijk laag en bedraagt 20-30 hectoliter per hectare.

De oorsprong van de Viognier was lange tijd niet duidelijk. Men vermoedt dat de Romeinen de druif vanuit Dalmatië naar de Rhône brachten. Volgens een legende zou Keizer Probus dit in het jaar 281 gedaan hebben. Een andere legende vertelt dat de druif via de Rhône naar Beaujolais werd verscheept, maar precies bij het huidige Condrieu door plaatselijke rovers in beslag zou zijn genomen. Pas in 2004 werd middels DNA-onderzoek bekend dat de druif aan de rode Freisa-druif verwant is. Overigens bleek in datzelfde onderzoek dat de Italiaanse druif Nebbiolo van deze zelfde Freisa afstamt.

Ook de naamgeving van de Viognier is onzeker. Het meest aannemelijk lijkt de naam van de stad Vienne, destijds een belangrijke Romeinse voorpost. Evenwel kan hij afgeleid zijn van Gehennae "De weg naar de hel", zinspelend naar de moeilijke groei van de druif. Maar waarschijnlijker is dat dit allemaal moeizame en nogal gezochte associaties zijn, zoals wel vaker in de wijnwereld. Logischer is dat Viognier gewoon een variant is van Vigne, de Franse naam van de plant die druiven als vruchten geeft.

De wijn heeft een gouden tint en een hoog alcoholgehalte, is tevens droog en bezit een typisch bittertje in de afdronk. Hij is uitzonderlijk geparfumeerd en vertoont geuren van honing, perzik, abrikoos, acacia en specerijen.

- **Grenache Blanc**

De Grenache Blanc kent haar oorsprong in Spanje maar is later ook veel aangeplant in o.a. Frankrijk. Ze wordt veelal gebruikt in assemblage wijnen zoals bijvoorbeeld in de Rhône. Grenache Blanc staat bekend om zijn gebruik in de Chateauneuf-du-Pape blend wijn.

Het is een witte mutatie van Grenache Noir en er worden volle, alcoholrijke witte wijnen van geproduceerd. Het is een sterk groeiende druif met een hoge

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

opbrengst van 15 – 20 ton per ha. Overproductie kan leiden tot een lage zuurgraad in de wijn.

Grenache Blanc is populair in de Verenigde Staten, net als Chardonnay, vanwege het hoge alcoholgehalte en de rijke smaak wanneer het wordt gerijpt in een eiken vat. In Californië wordt Grenache Blanc veel geteeld aan de Central Coast, met name rond San Luis Obispo. De koelere zuidelijke uithoeken van de regio zorgen ervoor dat de variëteit een scherpere zuurgraad en meer minerale eigenschappen kan ontwikkelen.

Peer, citroenzeste, witte nectarines, toast zijn enkele van de typische aroma's die de Grenache Blanc bijdraagt aan de wijn. De wijn is vaak alcoholrijk.

- **Rousanne**

Roussanne is een druivenras met kleine vruchten dat wijnen van grote klasse kan voortbrengen. De wijn wordt vrijwel nooit als cépagewijn uitgebracht maar meestal gemengd met de Grenache Blanc, de Viognier en de Marsanne.

De kleine druiven hebben een lichtrode kleur. Het ras is weinig bestand tegen wind, is vatbaar voor meeldauw en rot snel, heeft onregelmatige opbrengsten en kan pas laat geoogst worden.

Het is een ras dat van een zonnig, droog en warm klimaat houdt en stenige arme en goed gedraineerde kalkbodems prefereert. De opbrengsten zijn relatief laag (40-50 hectoliter per hectare).

Roussanne is vooral bekend in het Rhônegebied (Hermitage, Crozes-hermitage, Saint-Joseph, Saint-Péray en Châteauneuf-du-Pape) maar is ook populair in de Provence, de Languedoc en de Roussillon. Verder komt hij in Frankrijk nog voor in de Savoie. Buiten Frankrijk wordt Roussanne geteeld in Californië, Italië (Ligurië en Toscane) en in Australië.

Roussanne staat voor krachtige en intense wijn. Blends met de Roussanne hebben vaak een hoog alcoholpercentage. Dit komt omdat de druif over het algemeen is aangeplant in wijnstreken met hoge temperaturen.

Typische aroma's zijn fruitig en bloemig: perzik, citroen, mandarijn en peer zijn de primaire tonen die in de wijn zitten. Daarnaast vind je tonen van honing en noten terug. De wijnen hebben vaak een hogere zuurgraad dan andere witte wijnen.

6. Bespreking van de geproefde wijnen

- **Grgich Hills Estate Fumé Blanc 2015**

Miljenko Mike Grgich werd in 1976 plots een befaamde wijnmaker nadat de Chardonnay die hij had gemaakt op het Parijse event er als beste Chardonnay werd verkozen. Het was voor hem ook de aanzet om een partnerschap aan te gaan wat er toe heeft geleid dat Grgich Hills Estates in 1977 van start is gegaan.

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

Sinds 2003 produceren zij enkel wijnen van eigen druiven waarbij ze heel veel nadruk leggen op natuurlijke en duurzame wijnbouw. Vandaag produceren zijn ongeveer 420.000 flessen wijn en hebben ze ongeveer 150 ha aangeplante wijngaarden met een zeer grote variatie aan druiven, verspreid over 5 wijngaarden die allemaal zonder pesticiden, vetstoffen of onkruidbestrijders worden beheerd.

Sinds de start is het een familiaal wijndomein gebleven met vandaag Violet Ggrich, de dochter van Mike, aan het hoofd en zijn neef Ivo Jeramaz als wijnmaker.

Wij proeven vandaag de 2015 Fumé Blanc (100% Sauvignon Blanc – 80% ‘musqué clone’ die florale aroma’s geeft). De druiven zijn afkomstig van 2 wijngaarden in het zuiden van Napa Valley nabij de San Francisco Bay. De wijngaarden hebben een kleibodem en de koelere temperaturen remmen het rijpingsproces en staan garant voor een mooie zuurtegraad.

2015 was een lastig jaar met zeer lage opbrengst maar met mooie wijnen die lager in alcohol zijn. Na de fermentatie in grote foudres, is de wijn verder opgevoed gedurende 6 maanden ‘sur lie’ in neutrale vaten (Franse eik). Het resultaat geeft aroma’s van tropisch fruit, witte bloemen, citroengras en mineraliteit.

- *Field Recordings Chenin Blanc 2017*

Field Recordings is het gamma wijnen van de 34-jarige wijnmaker Andrew Jones die over gans Californië voor diverse wijndomeinen wijngaarden aanlegt en beheert. Aangezien hij in zowat alle wijngaarden van de Central Coast actief is geweest, heeft hij een oog voor de nog ongekende pareltjes, sites dat nog ondergewaardeerd zijn maar een hoog potentieel meedragen.

Soms wordt hij (deels) uitbetaald in druiven waarvan hij kleine hoeveelheden van karakterwijnen maakt. Deze 100% Chenin Blanc van 2017 werd gemaakt van druiven afkomstig van 3 wijngaarden (Martin Brothers, Shell Creek en Jurassic Park) in de buurt van Paso Robles.

De wijn werd opgevoed deels in eiken vaten en deels in inox vaten. De wijn heeft aroma’s van groene appel, peer, citrus en een lichte toets van boter, honing en caramel.

- *Field Recordings Spanish Springs Chardonnay 2015*

De druiven voor deze wijn van Field Recordings komt uit de Edna Valley, eveneens in de Central Coast region nabij San Luis Obispo County.

Ik heb deze Chardonnay op de proeftafel geplaatst omdat de wijn werd opgevoed in Acacia vaten (35% nieuwe vaten) gedurende 8 maanden. Van deze wijn zijn er slechts 900 flessen gemaakt.

In het glas boter, vanille, brioche, tropisch fruit en ananas, meloen, perzik. Een volle krachtige goudgele wijn met een hoger alcoholgehalte (14,9°) ...

- *Sans Liege Wines Call to arms 2017*

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

De volgende 2 wijnen worden gemaakt door de ietwat eigenzinnige wijnmaker Curt Schalclin. Na enkele jaren werkzaam te zijn bij enkele gerenommeerde wijnhuizen, wist Curt Schalclin dat hij zijn eigen ding moest doen. Met zijn uitspraak: "I am free to make the wine of my choosing because I follow no one." maakt hij meteen duidelijk dat hij geen plat gewandelde paden of regeltjes volgt maar zijn gevoel. In een regio die vooral bekend staat voor Zinfandel, Cabernet en Chardonnay, kiest Curt dan ook resoluut voor variëteiten uit de Rhône, want daar ligt immers zijn passie.

In 2010 heeft Curt zijn eerste wijnen uitgebracht onder Sans Liege. Zijn succesverhaal over de jaren heen, heeft hem zijn doel doen bereiken. Onafhankelijk zijn met zijn eigen wijnen onder familie en vrienden.

"Sans Liege is my relentless search for independence. Equally aligned with the freedoms of the New World and the heritage of the Rhone Valley, I am careful not to hold too closely to either. Instead I trust an intuition of the microcosms of each vineyard site and vine to guide my work through each vintage. Tending fruit in vineyards that have captured my heart from Paso Robles down to Solvang, these sites speak for me and I for them; the only partners now on this path I tread."

Deze wijn is gemaakt van 63% Grenache Blanc en 37% Rousanne afkomstig van de Alta Colina wijngaard. Deze wijngaard ligt hoog (boven de 'fog-grens') waardoor de druiven er ook eerder rijp zijn dan inde andere wijngaarden.

De wijn wordt gedurende 9 maanden sur lie opgevoed, 29% in nieuwe eik, 64% in neutrale Franse eik en 7% op inox vaten. De gisting is getsopt na de eerste gisting (om de malolactische gisting te vermijden).

Gele nectarines, groene appel, butterscotch, brioche, vanille en een toets van citroenzeste kenmerken deze alcohol-rijke wijn (14.2°)

- **Sans Liege Wines Groundwork Viognier 2017**

Deze wijn van Curt Schalclin komt van de tweede 'lijn'. Groundwork is misschien nog meer gericht op de ziel en het eenvoudig leven zoals in de Rhône. De druiven zijn afkomstig van de White Hawk wijngaard nabij Santa Barbara County. Deze streek is ideaal voor de wijnbouw.

De wijn werd grotendeels opgevoed in inox vaten (85%) gedurende 4 maanden. 15% kreeg dezelfde tijd in nieuwe eiken vaten. Het resultaat geeft citrus, kruit, perzik, vanille in de neus.

- **The Folk Machine Santa Lucia Highlands Dry Riesling 2015**

De Folk Machine is een onafhankelijk familiebedrijf dat sinds 2002 'artisanale' wijnen maakt in de historische buurt van Santa Rosa. Ook dit wijndomein is wat anders en vooral maatschappelijk bewust. Expliciete steun aan de Black Lives Matter beweging, focus op ecologisch wijnbouwen, milieubewuste stroomvoorziening, gerecycleerd glas voor de flessen, een bijdrage van 1% van de omzet aan milieubewegingen ...

Witte wijnen uit Californië anders bekeken ...?!

Proefavond 20/4/2023

De opzet is om bij het wijn maken zo weinig mogelijk in te grijpen maar de natuur te volgen daarbij weliswaar een juist evenwicht zoekende tussen traditionele wijnmaaktechnieken en meer moderne en technologische middelen.

De druiven voor deze wijn zijn afkomstig van de Big Pond wijngaard in het noorden van de Santa Lucia Highlands. Het is een van de oudste Riesling aanplants in Californië (sinds 1960) wat betekent dat de opbrengst laag is maar de concentratie des te hoger.

Dit is de laatste jaargang die door Folk Machine van deze wijn werd gemaakt. De wijngaard die in eigendom was van een andere familie werd in 2016 verkocht aan een groot wijndomein.